

Judaism and the ISMS

Judaism and Vegetarianism

National Post - The new religion: How the emphasis on 'clean eating' has created a moral hierarchy for food

While most of us have ditched religious dietary restrictions, there is a growing tendency in the broader culture to apply moral values to food choices. When a vegan friend opened her fridge door, Gillian McCann could sense his disgust at the milk on the shelf. "He never said it, but it definitely felt like it was polluting the ... space," she says.

McCann, a professor of religion and culture at Nipissing University in northern Ontario, says she is just as guilty of food snobbery. The vegetarian admits she would be grossed out to find a hunk of meat too close to her salad in the fridge. But if their kitchen skirmish sounds like just more fodder for a Portlandia skit, it also points to a larger, more troubling, trend. McCann is one of several academics presenting papers at next week's Congress of the Humanities & Social Sciences in Ottawa looking at how the explosion of "clean eating" — whether raw food and juicing, the paelo diet, gluten-free regimens or fervent veganism — has created a moral hierarchy for food.

She argues that the rise in food movements has coincided with a decline of religion in society, with many people seeking familiar values such as purity, ethics, goodness. But these movements also tend to encourage behaviours that have steered a generation away from religion: Judgment, self-righteousness, an us-versus-them mentality. And, she adds, many seek a fulfilment that cannot be satisfied with food.

The relationship between food and virtue has deep roots. A bite from that apple in Eden, after all, was Eve's fatal moral choice. Muslims and Jews avoid pork. Many Hindus and Rastafarians are vegetarian.

But while most of us have ditched traditional dietary restrictions, there is still a tendency in the broader culture to apply moral values to food choices, American philosophy and religion professor Alan Levinovitz argues in his new book, *The Gluten Lie and Other Myths About What You Eat*. The way we categorize foods as virtuous or polluting is complex. For example, as Levinovitz explained in an interview with *The Atlantic* this month, "people thought sugar was bad in the late 1700s" almost as soon as it was introduced. This is because it was considered pleasurable and thus tantamount to sin, even as the sweetness of honey, considered more "natural," was not. **As religion has declined, though, McCann argues that our obsession with the purity of what's on our plate has grown. "It's largely unconscious," she says, but is motivated by a sort of "religious impulse" that goes unrecognized.**

The fervour over what is considered "good" or "bad" food can have a Messianic tinge. Sorting out how we should eat seems to become ever more fraught: is it enough to eat food that is generally healthy? Does it also need to be environmentally sustainable? Is limited meat intake okay or do we need to abstain completely to be virtuous eaters?...

History

בראשית פרק ב

(טז) וַיֵּצֵא יְהוָה אֱלֹהִים עַל הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל עֵץ הַגָּן אָכַל תֹּאכֵל:
(יז) וּמֵעֵץ הַדְּעִת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכֵל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אֲכָלְהָ מָוֹת תָּמוּת:

בראשית פרק ט

(א) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת בְּנָיו וַיֹּאמֶר לְהֵם פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ:
(ב) וּמִזֵּרְעֵיכֶם וּחֲתָנֵיכֶם יִהְיֶה עֲלֵיכֶם הָאָרֶץ וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם כְּכֹל אֲשֶׁר תִּרְמַשׁ הָאֲדָמָה וּבְכָל דְּגַי הַיָּם כִּיְדָבְרְכֶם נִתְּנָו:
(ג) כָּל רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא חַי לְכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ כְּנִירָק עֵשֶׂב נִתְּתִי לָכֶם אֶת כָּל:
(ד) אֲדָם בְּשָׂרָהּ בְּנִפְשׁוֹ דָּמוֹ לֹא תֹאכֵלוּ:

אברבנאל דברים פרק יד

האמנם נשאר לדעת הסבה בשנוי הגדול אשר ראינו בענין הבשר והוא שנאסר אל אדם הראשון בכללו והותר לו המאכל בלבד מכל עשב זורע זרע אשר על פני הארץ ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זורע זרע שנאמ' לו. ואחרי כן הותר הבשר בכללו. כמו שנאמר כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה כירק עשב נתתי לכם את כל. ואחרי כן לישראל הותר קצתו ונאסר קצתו. כמו שאמר את זה תאכלו ואת זה לא תאכלו.

והרמב"ן כתב שלא היתה הכונה האלהית להתיר למין אחד מהב"ח שיאכל זולתו. אבל שיזונו כלם מעשבי הארץ והאדם למעלתו מפרי העץ ומפרי האדמה זורע זרע. אמנם כאשר הביא השם יתברך המבול על הארץ וימח את כל היקום. ונגזר על כל הב"ח שימחו לפי שהשחית כל בשר את דרכו ובעבור נח נצולו נתן השם יתברך רשות לנח ולבניו לאכול ולשחוט מהם למזונם כיון שקיומם היה בעבורו. ואמנם נאסר קצת הבשר לישראל למה שבו מההזק בענין בריאתם ורפואתם גם בשווי מזגיהם ויושר נפשם זהו.

והיותר נכון אצלי בדרוש הזה הוא. שנאסר הבשר לאדם מפני שלמותו. ושהותר לנח ובניו מפני רשעת טבעם. וביאור זה הוא כי הזנת האדם בצמחים. היא טובה ונאות' מאד... וברצות ה' לישר דרכי אדם הראשון ולהדריכו במעגלי צדק והנעתו לשלמותו צוה עליו שיתפרנס מהצמחי' היותר שלמים אשר יש בהם פרי עץ זורע זרע ולא שיאכל בשר. כי בזה יהיה יותר מוכן להתגבר שכלו על כחותיו אשר זאת היתה הכונה בבריאתו ועם זה ירוחק מן ההפסד והמות. וכאשר החל האדם לרוב והרעו מאבותם והשחית כל בשר את דרכו. אף על פי שהיה נזון מן הצמחים ולא מן הבשר עד שנתחייבו כלייה בימי דור המבול. ראה הש"י שלא היתה ההנהגה הטובה אשר נתן לאדם מועילה בהם כפי תכונתם ולכן התיר הבשר לנח וזרעו. כאומר אכלו מה שתרצו בין מן הצמחי' בין מן הבשר. כירק עשב נתתי לכם את כל לפי שכבר אין תקנה ברוע תכונתכם שתתוקן ע"י ההנהגה כי אם ע"י עונש ולכן היו תחלת הדברי' לא אוסיף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע מנעוריו ולא אוסיף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי. וביאר שתהיה מכחו ועונשו ביסורין ועונשין רבים.

...הנה אם כן לא נאסר הבשר לאדם כי אם לתכלית שלמותו ולא הותר לבני נח כי אם להיות יצר לב האדם מנעוריו. וראה השם יתברך שלא תועיל ההנהגה הדקה בהם ולכן התירם לאכול מה שירצו כמו שיעשה האדם לחולה כשיתיאש מרפואתו שיתיר לא /לו/ לאכול כל דבר כפי רצונו. אמנם בהר סיני כשבאו ישראל לבקש שלמותם. ראה השם יתברך שלא היה לאסור מהם הבשר בכללו בשגם הוא בשר ויצרם גובר עליהם. ולא היו במדרגת הפשיטות כאדם הראשון ולא היה גם כן ראוי להתירו כלו. כי לא היו ככה משולחים ומתיאשים מן הרפואה כדור המבול אבל התיר אליהם הבשר המשובח והנאות להוליד דם ממוזג להכבש לתגבורת השכל ולהשתעבד להנהגתו.

שמות פרק טז

(ג) ויאמרו אֲלֵהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי יִתֵּן מִתְּנוּנֵי בָּיִת? יִקְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁבְתָּנוּ עַל סִיר הַבֶּשֶׂר בְּאֶחְלָנוּ לֶחֶם לְשִׁבְעַת יְמֵי הַיּוֹם וְיִצְאֲתֶם אִתָּנוּ אֶל הַמִּדְבָּר הַזֶּה לִקְהִילַת אֶת כָּל הַקָּהָל הַזֶּה כְּרָעַב: ס
(ד) ויאמר יְקֻנוּ אֶל מִשֶּׁה הַנְּבִי מִמִּטֵּיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם וְיִצְאָ הָעָם וְלִקְטוּ דָבָר יוֹם בְּיוֹמוֹ לְמַעַן אֲנִסְפוּ הַיּוֹלֵךְ בְּתוֹרַתִי אִם לֹא:

רש"י שמות פרק טז

(ח) בשר לאכל - ולא לשובע, למדה תורה דרך ארץ שאין אוכלין בשר לשובע. ומה ראה להוריד לחם בבקר ובשר בערב, לפי שהלחם שאלו כהוגן, שאי אפשר לו לאדם בלא לחם, אבל בשר שאלו שלא כהוגן, שהרבה בהמות היו להם. ועוד, שהיה אפשר להם בלא בשר, לפיכך נתן להם בשעת טורח, שלא כהוגן:

דברים פרק יב

(כ) כי ירחיב יְקֻנוּ אֲלֵהֶם אֶת גְּבֻלַת פְּאֶשֶׁר דְּבַר לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֲכֹלָה בֶּשֶׂר כִּי תֵאָוֶה נִפְשָׁךְ לֶאֱכֹל בֶּשֶׂר בְּכָל אֹת נִפְשָׁךְ תֹּאכַל בֶּשֶׂר: (כא) כי ירחיק מִמֶּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְקֻנוּ אֲלֵהֶם לְשׁוּם שְׂמוֹ שֵׁם וְנִבְחַתָּ מִבְּקָרָה וּמִצְאֲנָה אֲשֶׁר נָתַן יְקֻנוּ לֵךְ פְּאֶשֶׁר צִוִּיתָה וְאָכַלְתָּ בִּשְׂעָרֶיךָ בְּכָל אֹת נִפְשָׁךְ:

מדרש אגדה (בובר) דברים פרשת ראה פרק יב סימן כ

[כ] ואמרת אוכלה בשר כי תאוה נפשך. מכאן ואילך הותר להם בשר לאכול:

רש"י דברים פרשת ראה פרק יב פסוק כ

(כ) כי ירחיב וגו' - למדה תורה דרך ארץ, שלא יתאוה אדם לאכול בשר, אלא מתוך רחבת ידים ועושר: בכל אות נפשך וגו' - אבל במדבר נאסר להם בשר חולין, אלא אם כן מקדישה ומקריבה שלמים:

Rav Aharon Lichtenstein, GLATT KOSHER HEDONISM [“By His Light”, page 16-18]

I mention this point particularly to an American audience. In recent years, one observes on the American scene a terribly disturbing phenomenon: the spread of hedonistic values, but with a kind of glatt-kosher packaging. There was a time when the problem of hedonism for religious Jews didn't often arise, because even if you wanted to have the time of your life, there wasn't very much that you could do. The country clubs were all barred to Jews, there weren't many kosher restaurants, there were no kosher nightclubs, etc. In the last decade or two, a whole culture has developed geared towards *frum* Jews, where the

message is enjoy, enjoy, enjoy, and everything has a *hekhsher* (kosher certification) and a super-*hekhsher*. The message is that whatever the gentiles have, we have too. They have trips to the Virgin Islands, we have trips to the Virgin Islands. Consequently, there has been a certain debasement of values, in which people have a concern for the minutiae of Halakha (which, of course, one should be concerned about), but with a complete lack of awareness of the extent to which the underlying message is so totally non-halakhic and anti-halakhic.

Don't misunderstand me—I am not opposed to people enjoying themselves to some extent. I am not arguing for a totally ascetic approach to life; I don't live that way myself, and what I don't practice I certainly am not going to preach. In a sense, I don't practice it because I don't really think that it is demanded. (There certainly were *gedolim* [great rabbis] who did advocate it, but others disagreed.) The question is something else entirely. **The question is not whether there is room in human life for a person to have a certain measure of pleasure. Rather, the question is what is his basic perspective? How much does he involve himself in this? Does he see himself as basically being born to enjoy or to work?...**

To some extent, this feeling has permeated our world: a whole culture of enjoyment has begun to take hold. This is something which is recent, and with which anyone who is a *ben-Torah*, certainly, should in no way identify or associate. That whole culture advocates that man is born for pleasure, but unfortunately has to work if he wants to enjoy. In contrast, we have to know that "*Adam le-amal yulad*," Man is born to do labor" (*Iyyov* 5:7).

רב קוק, על חזון הצמחונות והשלום

בבא היתר התורה לאכילת בשר, אחרי קדושת המצות במתן תורה, האריכה בהצעת הדברים: (דברים יב) "ואמרת אוכלה בשר, כי תאווה נפשך לאכול בשר, בכל אות נפשך תאכל בשר". יש כאן גערת-חכם נסתרת והערה גבולית. כלומר, כל זמן שמוסריותך הפנימית לא תקוץ באכילת בשר בע"ח, (כמו שכבר אתה קץ מבשר אדם, שע"כ לא הוצרכה תורה לכתוב עליו איסור מפורש, שאין האדם צריך אזהרה על מה שקנה לו כבר מושג טבעי בזה, שזהו כמפורש), שבבא התור של מצב המוסרי האנושי לשקץ בשר בע"ח, מפני הגעל המוסרי שיש בו, הלא אז לא תאווה כלל נפשך לאכול בשר ולא תאכל, שהרי "דברי תורה נדרשים מכלל לאו הן ומכלל הן לאו" (ספרי ורש"י דברים יא).

שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רנ

ירבה בבשר ויין ומגדנות כפי יכלתו.

רמב"ם הלכות דעות פרק ה

הלכה י

תלמיד חכם מכלכל דבריו במשפט, אוכל ושותה וזן את אנשי ביתו כפי ממונו והצלחתו, ולא יטריח על עצמו יותר מדאי, צוו חכמים בדרך ארץ שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבון, שנאמר כי תאווה נפשך לאכול בשר, דיו לבריא לאכול בשר מערב שבת לערב שבת, ואם היה עשיר כדי לאכול בשר בכל יום אוכל, צוו חכמים ואמרו לעולם יאכל אדם פחות מן הראוי לו לפי ממונו וילבש כראוי לו ויכבד אשתו ובניו יותר מן הראוי לו.

משנה מסכת אבות פרק ב

מרבה בשר מרבה רמה

"A Vision of Vegetarianism and Peace" By HaRav Avraham Yitzchak Kook As edited by his disciple, HaRav David Kohen, the Nazir of Jerusalem Translated by Rabbi David Sears

Chapter 1 - The Just Treatment of Animals

There is a fundamental part of a lofty, humane, and progressive sensibility that, according to the present state of the prevailing culture, exists today only in the pleasant dream of a few extremely idealistic souls: an innate ethical striving, a feeling for what is humane and just, to consider the rights of animals, with all that this entails.

Certain cruel philosophies, especially those that denied belief in God, according to their views on human ethics based upon reason, have advocated that man completely stifle within himself any sense of justice for animals. However, they have not succeeded, nor shall they succeed, with all their self-serving cleverness, in perverting the innate sense of justice that the Creator planted within the human soul. ... Our sages did not agree with these philosophical views. They tell us that the holy Rabbi Yehudah HaNasi was visited with afflictions because he told a calf being led to slaughter, that had sought refuge in the skirts of his garment, "Go! This is the purpose for which you were created." His healing, too, was brought

about by a deed, when he showed mercy to some weasels (Baba Metzia 85a). They did not conduct themselves like the philosophers, who exchange darkness for light, for the sake of pragmatism. **It is impossible to imagine that the Master of all that transpires, Who has mercy upon all His creatures, would establish an eternal decree such as this in the creation that He pronounced "exceedingly good," that it should be impossible for the human race to exist without violating its own moral instincts by shedding blood, be it even the blood of animals.**

Chapter 2 - Man's Original Diet Was Vegetarian

There can be no doubt in the mind of any intelligent, thinking person that when the Torah instructs humankind to dominate – "And have dominion over the fish of the sea, and over the birds of the sky, and over every living thing that moves upon the Earth" (Genesis 1:28) – it does not mean the domination of a harsh ruler, who afflicts his people and servants merely to fulfill his personal whim and desire, according to the crookedness of his heart. It is unthinkable that the Torah would impose such a decree of servitude, sealed for all eternity, upon the world of God, Who is "good to all, and His mercy is upon all His works" (Psalms 145:9), and Who declared, "The world shall be built upon kindness" (ibid. 89:3). Moreover, the Torah attests that all humanity once possessed this lofty moral level. Citing scriptural proofs, our Sages explain (Sanhedrin 57a) that Adam was not permitted to eat meat: "Behold, I have given you every tree... yielding seed for food" (Genesis 1:29). Eating meat was permitted to the children of Noah only after the Flood: "Like the green herb, I have given you everything" (Genesis 9:3). **Is it conceivable that this moral excellence, which once existed as an inherent human characteristic, should be lost forever?** ...In the future, God shall cause us to make great spiritual strides, and thus extricate us from this complex question.

ג. הארת התורה והארת השכל

בפרטן של בנ"א, יפה פירש החסיד בחובות הלבבות, שיסוד המוסר בנוי על יסודן של שתי הארות: הארת התורה והארת השכל, והארת התורה מביאה להארה השכלית, שכשהיא משתלמת באדם הוא מוסיף על ידה ללכת באורח צדקה גבוה ונעלה, ותכליתיה של הארת התורה היא ג"כ להביא את האדם להארה השכלית השלמה... התורה הכינה את ההארה התורנית כפי אותה המדה הראויה לאדם, בשיקול דעתו של אל דעות נותן התורה ברוך הוא, באופן שבכללו יבוא האדם גם על ידה להארה השכלית. כשיהיה בכללו כולו ראוי לה, ואותה ההארה השכלית שהיא בעת ירידת הרוח נחלה רק לחלק קטן מבנ"א מחסידים וחכמים נשאים שבהם - תהיה דרך הרבים... אלא שאנו צריכים להסתכל על אותם הרשמים שהניחה תורה, שעל ידם יחזור המאור האלהי השכלי לבא. מובן הדבר שאין אנו יכולים כלל לקבוע זמנים לאותה ההתנשאות...

ז. ההיתר בשעת הנפילה המוסרית

אמנם אחרי הרפיון האנושי, הנמשך ג"כ מנפילתו המוסרית, ראוי לאכול בשר. א"כ אותו ההיתר שיצא אחר המבול להתיר בשר לאכילה כבר הוכן שמצד ההערה השכלית הגנוזה בעמקי תורה לא יהיה נוהג בפועל לעד ולעולם, כי איך אפשר למצב מוסר נכבד ונאור שיהיה חולף כולו ומתבטל אחרי שכבר היה נוהג? אלא שראתה החכמה האלהית שהאדם נפל ממצבו המוסרי, ועד שיעלה במעלה זו, שיתנער ויבא להכרה המוסרית האמתית, עד העת המאושרה והנאורה היא, אין אותה המעלה המוסרית של הכרת משפטם של בע"ח ראויה לו כלל. וכמשפט כל מי שקופץ ליטול את השם להתחסד במדת חסידות הבלתי הולמתו, שאינה מביאה לו כ"א ערבובייה בדעותיו והליכות חייו, כן הוא משפט האדם בכללו, שנפל לדיוטא התחתונה של שפלות המוסר עד כדי שליטת האדם באדם לרע לו ועד כדי ההשפלה היותר נוראה שכמוסר העצמי... כמה מגוחך הדבר, אם עם כל עוד טומאתו בו, יפשוט טלפיו ויפנה לו לדרך צדקה הרחוקה, להתחסד עם בע"ח, כאילו כבר גמר כל חשבונותיו עם בנ"א הברואים בצלם אלקים, כאילו כבר העמיד הכל על נכון, כבר העביר את שלטון הרשעה והשקר, שנאת עמים וקנאת לאומים, איבת גזעים ומריבת משפחות, המביאה להפיל חללים רבים ולשפך נחלי דמים - כאלו כל אלה כבר אפסו מן הארץ, עד שאין לה לאותה חסידה "האנושית" במה להצטדק כ"א לפנות להעמיד על נכון מוסרה בדרך בע"ח...

ע"כ אין זאת המעלה הוגנת לו לאדם כלל, כל זמן שפלותו, חוץ ממה שאין להעמיס יותר מפני הערך של אפשרות הסבל של כח המוסר האנושי כשהוא בהולשתו. אין ספק בדבר שאלו היה איסור הריגת בע"ח מפורסם פרסום דתי ומוסרי, מצד הרגש הטהור של הצדק האלהי הראוי להתפשט על כל היצורים עד כדי להכיר קדושה של מתנות אלהים בכל חיי החיים, בכל האנושות כולה, לעת עתה שאין מצב המוסרי מתוקן כלל ורוח הטומאה טרם עבר מן הארץ - אין ספק שהיה הדבר גורם תקלות רבות.

התאווה הבהמית לאכל בשר, כשהיתה מתגברת, לא היתה אז מבחנת בין בשר אדם לבהמה, כיון שעכ"פ גם את נפש הבהמה היה קובע בדרך איסור והפרת חק, וחזון מאד נפרץ היה אז הריגת וזביחת בנ"א כדי לאכול את בשרם. אכילת בשר אדם היה כ"כ טבעי, עד שלא היה בשום אופן מוצא את אותו הגיעול הטבעי שהאנושיות המתוקנת מוצאת בו עכשיו, בשעה שנפרץ פרץ רחב בין האדם לבהמה, בערך חייהם ושיויום, וכל זמן שאין עשות הטוב והצדק ערוכה בלבו של אדם במערכה טבעית, כל זמן שדעת אלהים האמתית לעשות "חסד משפט וצדקה בארץ" איננה כתובה על לוח לבו של האדם בכללו, כל זמן שהאדם צריך למלמדים מן החוץ על חובת המוסר והיחוסר האנושי, צריך הוא ג"כ לסייגים ולשמירות רבים, שלא יתקלקלו אצלו סדרי הנהגתו, עד שיהיה מוכשר לקבל את ההדרכה הרצויה,

ולפעמים צריך ג"כ לותר על חלק רשום מדרכי המוסר, כדי שתהיה הותרנות ההיא מכשרת את האדם למדתו היותר גבוהה, ואז גם אותו היותר קדוש ונשגב הוא, וא"א לשקול הדברים כ"א בדעתו של אל דעות, בשקל הדעת האלהית המקפת והכוללת כל...שאלו הקדמנו מה שראוי לאחר, אז אבדנו את הכל. הרבה דעות כוזבות, המשוטטות בעולם ומעבירות רבים על דעתם ועל דעת קונם, לא באו כ"א מסבת השאיפה הנפרזה שלא תדע עת זמן לכל חפץ, ואין לה מעצור וגבול. ובאין די שכל להגיע להחכמה הצפונה באמונה טהורה, לדעת כחה של התורה האלהית, בין בדהיפתה את האנושות למעלה היותר רמה, בין בהחזיקה בידה לנהלה לאטה לפי כחה...

Rav Shlomo Aviner, Maran Ha-Rav Kook and Vegetarianism

Question: Must one be a vegetarian according to Maran Ha-Rav Kook? Answer: Maran Ha-Rav Kook wrote in "Kovetz Tzimchonut Ve-Ha-Shalom" – "Vegetarianism and Peace" – that vegetarianism is a future vision. Its importance is real, but not for today. Why not? Because it is impossible to skip stages (in human development). Some vegetarians explain that they do not eat meat in order to be compassionate to animals. That is certainly important, but we first need to master compassion towards human beings, which we have not yet done. After we finish being merciful and righteous to human beings, we will move on to animals. We cannot skip stages. We are not criticizing those who are vegetarians. If a person wants to be a vegetarian, he may do so, but it is impossible to define it as a mitzvah or even as a stringency.

Someone once asked me: I am a vegetarian and I have decided to stop. Do I need a "hatarat nedarim" (annulment of vows), since someone who performs a proper custom a few times and wants to stop must perform a "hatarat nedarim"? I said that there is no need for a "hatarat nedarim," since vegetarianism is not a mitzvah or a stringency. It is a good, compassionate, and a proper character trait for one who wishes, but it is before its time. It is fine if an individual desires to be a vegetarian, but this cannot be – as Maran Ha-Rav Kook refers to it – a "communal" practice. Maran Ha-Rav Kook also warns in the same article that vegetarianism can actually be a hijacking of the feelings of compassion. This means that sometimes there are people who are cruel to other people, but because their Divine souls cannot bear this cruelty, and need to be pacified, they say: we will be vegetarians and be compassionate to animals. In fact, there were Nazis in the concentration camps who were vegetarians and some say that Hitler himself was a vegetarian! Maran Ha-Rav Kook ate meat, as did our Rabbi, Ha-Rav Tzvi Yehudah.

Among the letters of Maran Ha-Rav Kook is one that he wrote to our Rabbi, when he was young and not eating meat. He asked: Why aren't you eating meat? You need to eat meat, it is not our level to refrain from doing so. You know that there are many cruel people in the world and many vegetarians who are cruel....So it is clear to us that eating meat is a vision for the future. How can we prepare for this higher level in the meantime? Slowly, in stages, through all types of Halachot which teach us that we need to respect animals, not be cruel to them, not cause them undue pain, etc...Thus we begin the process in a proper way, without completing it before its time.

Rav Haim Sabato, Seeking His Presence: Conversations with Rabbi Aharon Lichtenstein

Here we have proof of the possibility of a change in ethical thinking, the Rambam, in his period, explained the path of God in accordance with his understanding. In other generations, earlier and later, the proper path to God has been interpreted in other ways. It seems, then that we have proven that Jewish ethical thought changes over time. This then raises a different question. Why do such changes happen, what are they based on?...with regard to second question, namely from what sources do we draw, I am open to integrating values that were developed by others, values that can be evaluated in relation to traditional Jewish values, though we must consider what should be incorporated and what should not. But it is entirely inconceivable that one should toss off the basics of Jewish ethics and construct a completely new system for oneself. It is inconceivable to legitimize adopting the ethical system of Kant of Kierkegaard and completely ignoring Jewish ethics and morality.

When we speak of Torah, we are speaking on one sense of Halakha, but we are also speaking of the corpus of morality and values espoused by the Torah, These values are an integral, indispensable component of Torah.